

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ సప్తతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ సప్తతితమః సర్గః ॥

దూతైర్భరతాయ తదీయమాతులమాతామహయోః కృత
ఉపహార్యవస్తూనామర్పణం వసిష్ఠసందేశస్య చ శ్రావణం భరతేన
పిత్రాదీనాం కుశలం పృష్ట్యా మాతామహాదనుజ్ఞాముపహార్యవస్తూని
చోపలభ్య శత్రుఘ్నేన సహాయోధ్యాం ప్రతి ప్రస్థానం

భరతే బ్రువతి స్వప్నం దూతాస్తే క్లాంతవాహనాః |

ప్రవిశ్యాసహ్యాపరిఖం రమ్యం రాజగృహం పురం || 2.70.1 ||

సమాగమ్య చ రాజ్ఞా తే రాజపుత్రేణ చార్చితాః |

రాజ్ఞః పాదౌ గృహీత్వా చ తమూచుర్భరతం వచః || 2.70.2 ||

పురోహితస్త్వాం కుశలం ప్రాహ సర్వే చ మంత్రిణః |

త్వరమాణశ్చ నిర్యాహి కృత్యమాత్యయికం త్వయా || 2.70.3 ||

ఇమాని చ మహార్థాణి వస్త్రాణ్యాభరణాని చ |

ప్రతిగృహ్య విశాలాక్ష మాతులస్య చ దాపయ || 2.70.4 ||

అత్ర వింశతికోట్యస్తు నృపతేర్మాతులస్య తే |

దశకోట్యస్తు సంపూర్ణాస్తధైవ చ నృపాత్మజ || 2.70.5 ||

ప్రతిగృహ్య తు తత్ సర్వం స్వనురక్తః సుహృజ్జనే |

దూతానువాచ భరతః కామైః సంప్రతిపూజ్య తాన్ || 2.70.6 ||

కచ్చిత్ స కుశలీ రాజా పితా దశరథో మమ |
కచ్చిదారోగ్యతా రామే లక్ష్మణే చ మహాత్మని || 2.70.7 ||

ఆర్యా చ ధర్మనిరతా ధర్మజ్ఞా ధర్మవాదినీ |
అరోగా చాపి కౌసల్యా మాతా రామస్య ధీమతః || 2.70.8 ||

కచ్చిత్ సుమిత్రా ధర్మజ్ఞా జననీ లక్ష్మణస్య యా |
శత్రుఘ్నస్య చ వీరస్య అరోగా చాపి మధ్యమా || 2.70.9 ||

ఆత్మకామా సదా చండీ క్రోధనా ప్రాజ్ఞమానినీ |
అరోగా చాపి మే మాతా కైకేయా కిమువాచ హా || 2.70.10 ||

ఏవముక్తాస్తు తే దూతా భరతేన మహాత్మనా |
ఊచుః సంప్రశ్రితం వాక్యమిదం తం భరతం తదా || 2.70.11 ||

కుశలాస్తే నరవ్యాఘ్రు యేషాం కుశలమిచ్ఛసి |
శ్రీశ్చ త్వాం వృణుతే పద్మా యుజ్యతాం చాపి తే రథః || 2.70.12 ||

భరతశ్చాపి తాన్ దూతానేవముక్తోఽభ్యభాషత |
ఆప్యచ్ఛేఽహం మహారాజం దూతాః సంత్వరయంతి మాం || 2.70.13 ||

ఏవముక్త్వా తు తాన్ దూతాన్ భరతః పార్థివాత్మజః |
దూతైః సంచోదితో వాక్యం మాతామహమువాచ హా || 2.70.14 ||

రాజన్ పితుర్గమిష్యామి సకాశం దూతచోదితః |
పునరప్యహమేష్యామి యదా మే త్వం స్మరిష్యసి || 2.70.15 ||

భరతేనైవముక్తస్తు నృపో మాతామహస్తదా |
తమువాచ శుభం వాక్యం శిరస్యాఘ్రాయ రాఘవం || 2.70.16 ||

గచ్ఛ తాతానుజానే త్వాం కైకేయా సుప్రజాస్త్వయా |
మాతరం కుశలం బ్రూయాః పితరం చ పరంతప || 2.70.17 ||

పురోహితం చ కుశలం యే చాన్యే ద్విజసత్తమాః |
తౌ చ తాత మహేష్వాసౌ భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ || 2.70.18 ||

తస్మై హస్త్యత్తమాంశ్చిత్రాన్ కంబలానజినాని చ |
సత్కృత్య కేకయౌ రాజా భరతాయ దదౌ ధనం || 2.70.19 ||

అంతఃపురేఽతిసంవృద్ధాన్ వ్యాఘ్రవీర్యబలోపమాన్ |
దంష్ట్రాయుక్తాన్ మహాకాయాశునశ్చోపాయనం దదౌ || 2.70.20 ||

రుక్మనిష్కుసహస్త్రి ద్వే షోడశాశ్వశతాని చ |
సత్కృత్య కేకేయాపుత్రం కేకయౌ ధనమాదిశత్ || 2.70.21 ||

తదామాత్యానభిప్రేతాన్ విశ్వాస్యాంశ్చ గుణాన్వితాన్ |
దదావశ్వపతిః శీఘ్రం భరతాయానుయాయినః || 2.70.22 ||

ఐరావతానైంద్రశిరాన్ నాగాన్ వై ప్రియదర్శనాన్ |
ఖరాఙ్గీఘ్రాన్ సుసంయుక్తాన్ మాతులోఽస్మై ధనం దదౌ || 2.70.23 ||

స దత్తం కేకయేంద్రేణ ధనం తన్నాభ్యనందత |
భరతః కేకయాపుత్రో గమనత్స్వరయా తదా || 2.70.24 ||

బభూవ హ్యస్య హృదయే చింతా సుమహతీ తదా |
త్వరయా చాపి దూతానాం స్వప్నస్యాపి చ దర్శనాత్ || 2.70.25 ||

స స్వవేశ్మాభ్యతిక్రమ్య నరనాగాశ్వసంకులం |
ప్రపేదే సుమహచ్ఛ్రీమాన్ రాజమార్గమనుత్తమం || 2.70.26 ||

అభ్యతీత్య తతోఽపశ్యదంతఃపురమనుత్తమం |
తతస్తద్ భరతః శ్రీమానావివేశానివారితః || 2.70.27 ||

స మాతామహమాపుచ్ఛ్య మాతులం చ యుధాజితం |
రథమారుహ్య భరతః శత్రుఘ్నసహితో యయౌ || 2.70.28 ||

రథాన్ మండలచక్రాంశ్చ యోజయిత్వా పరః శతం |
ఉష్ట్రగోఽశ్వఖరైర్భృత్యా భరతం యాంతమన్వయుః || 2.70.29 ||

బలేన గుప్తో భరతో మహాత్మా
సహార్యకస్యాత్మసమైరమాత్యైః |
ఆదాయ శత్రుఘ్నమపేతశత్రు -
ర్సహాద్ యయౌ సిద్ధ ఇవేంద్రలోకాత్ || 2.70.30 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే సప్తతితమః సర్గః ||